

CAP

VERNELL

Nº 2 Capdepera-Cala Rajada Febrer 81

editorial

PERSONES PRIMER QUE SAVIS

Un tema que preocupa a moltes famílies és el de l'ensenyament. En un món en transformació no podem esperar que l'escola sigui una bassa d'oli, s'hi hauran de sentir amb força els mateixos cruixits de la societat: interessos econòmics, tensió disciplina-responsabilitat, falta de motivacions, mitificació d'unes assignatures en detriment de les altres, acaramullament d'extres, pedagogies oposades, marginació dels desvalguts, divisions, oi per l'estudi...

Des de la nostra poca preparació veim dues fites a les que mai podrem renunciar:

a). L'escola ha d'ajudar a SER PERSONES. És cert que molts de pares es conformen amb que hi hagi una disciplina externa i és més còmode mantenir tothom callat i a les ordres. Però, ¿per què serveix això si en deixar-los tot sols entenen la llibertat com a destrossa i no saben què fer o lluiten entre ells?. Pensam que l'important no és que els al.lots surtin de l'escola sabent-ho tot, sinó que hagin començat a descobrir les possibilitats que hi ha dins ells i els hagin donat l'empenta suficient per a seguir creixent tota la vida. L'empenta més grossa és trobar l'amistat d'un vertader educador.

b). L'escola ha de ser NOSTRA. Dificilment el nin estimarà l'Història Universal si desconeix la petita història del seu poble i de la seva illa. Dificilment apreciarà les Ciències Naturals si no té un contacte i descoberta de la natura que l'envolta. ¿Com pot apreciar l'Art si no en sap res de la bellesa que l'art popular ha creat en el seu entorn?. ¿Li pot dir res la Literatura si veu despreciada la llengua dels seus pares?

Li quedarà un sonsol: aprendre a comptar els duros i llavors començar la lluita per ésser el qui en té més.

res cap que crema

DIMISSIONS A L'AJUNTAMENT, PROBLEMES EN EL P.S.O.E.

Quan ja teniem tirada una part d'aquest número s'ha fet pública la notícia de la dimissió dels tres regidors del PSOE de l'Ajuntament de Capdepera. Per fer honor al títol d'aquesta secció hem fet passar a davant el tema preguntant a un representant de cada partit:

-¿LI PAREIX BO PER AL POBLE EL QUE HAGIN DIMITIT?

-¿SOLUCIO?

Paco Barbón (C.D.)

No és un bé per al poble. Hi ha partits que anaren a les eleccions amb un programa i unes persones per a dur-lo a terme. Quan a un partit li fallen cinc d'aquestes persones (amb aquests ja hi haurà cinc regidors del PSOE dimitits) és que hi ha qualche cosa que no funciona. La gent havia votat tenint en compte les persones.

Ja veig que em voleu fer amollar lo que pens. Només vos diré que quan a un equip de futbol les coses no marxen el qui dimiteix és l'entrenador; i quan una empresa no funciona al qui substitueixen és el director i no els obrers.

Xisco Terrasa (U.C.D.)

Per al poble no és positiu ni negatiu, és un problema intern del PSOE de Capdepera. Mentre el PSOE no se'n doni compte de que sense UCD no es pot dur endavant l'Ajuntament no poden anar bé les coses. Per a un partit polític no ho és tot guanyar les eleccions, ha de sebre i poder governar. Si no pot ha de cercar l'ajuda més pròxima que és UCD.

Es mal de dir qui és el culpable, supòs que les dues parts tenen culpa. Ja vaig expressar la meua opinió sobre el batle en unes declaracions a Ultima Hora. Si els regidors disidents enlloc d'haver-se fet el problema exclusivament seu mos haguessin demanat ajuda a noltros i a la resta del consistori, potser s'hauria fet una moció de censura al batle i no li hagués quedat més remei que demanar la dimissió.

Catalina Moyà (P.S.O.E.)

No és un bé ni pel poble ni pel partit. Moment els regidors només han presentat la dimissió però encara ha de ser acceptada per l'assemblea local del partit i per el ple de l'Ajuntament. Teniu en compte que si el batle ha fet unes coses ha estat amb el vot dels regidors. Hi ha hagut una investigació

des de dalt, l'assemblea local no pot llevar i posar sense motius. Si s'hagués mantengut el pacte d'esquerres les coses haurien sortit d'una altra manera. Aquesta crisi ha fet mal a la imatge del PSOE local, però servirà per a apinyar el partit.

No puc parlar de solucions mentre no haguem celebrat l'assemblea.

Joan Pallisser (P.S.M.)

Mai és bo per al poble quan hi ha problemes de convivència i aquest és un problema que ja ve de enrera. Més que problema de persones o de partit és problema de tots: és allò de "o tú, o jo" i mos costa acceptar l'altre.

L'aigua no es perd tota per un lloc. Abans ja sabien qui era en Salvador. Fins ara havia actuat pel seu compte però ara mos escolta, no sabem de aquí en envant què farà. Ha estat hàbil en temps de crisi. Els "Feretres" i en Rai han fet bo en Salvador i pareix que des de Ciutat el recolzen. No interessa veure publicada a primera plana la dimissió d'un batle socialista, però tirar a baix cinc homes també és important. Em sap greu pels socialistes perquè hi ha gent bona. Es una llàstima que el primer oportunista que passa els faci fer lo que vulgui.

Colau Alzina (P.C.I.B.)

Totalment negatiu per al poble, produeix malentesos i crea tensions.

Sobre culpes no hi ha comentari i pel que fa a solucions és assumpte intern del PSOE.

~~~~~

Via 19 de febrer a les 21 Ple de l'Ajuntament amb un únic tema a l'orde del dia: Renúncia al càrrec de regidors de Miquel Terrasa Juan, Jeroni Alzina Mayol i Joan Nebot Vaquer.

plaça des sitjar

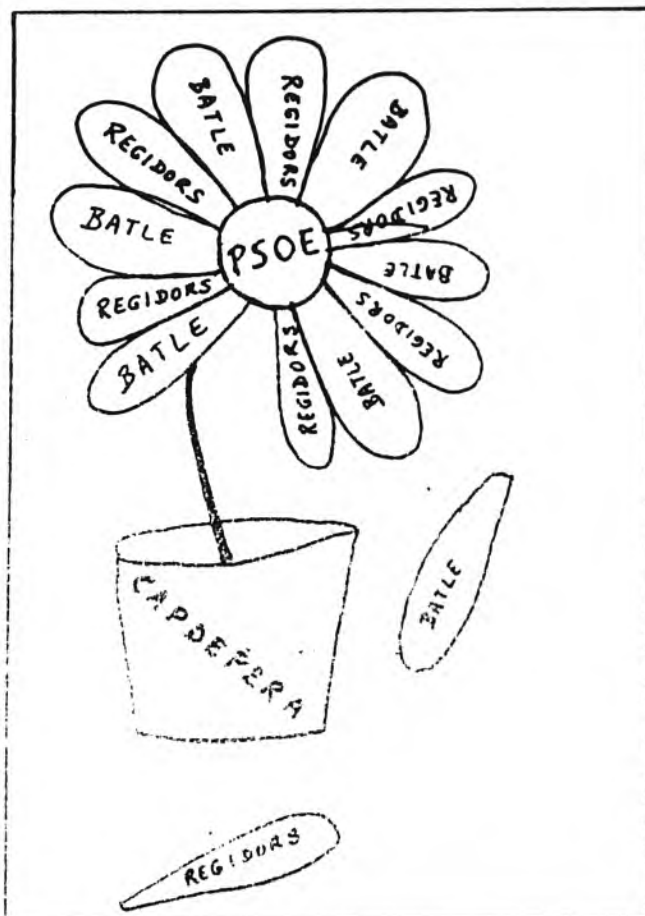
DIMONIS. Havíem sentit parlar d'uns dimonis especials que en fan de les seves a les imprentes. Ara ja en tenim experiència: En el número passat es menjaren la notícia de l'homenatge a tres mestres del centre s'Alzinar i mos desbarataren l'orde de les gloses de l'amo'n Miquel Pruna dedicades a "Cap Vermell".

ST. ANTONI. El temps va acompanyar i la gent va sortir al carrer per veure desfilars els dimonis, les carrosses i els cavalls. Els foguerons (13 a Capdepera), molt menouers enguany per la gran quantitat de bombetes que plovién per tot arreu, estigueren molt animats amb la presència dels dimonis i la bulla de la gent jove... i no tan jove. Encara que, a Cala Rajada, un petit mal entès quant al dia de celebració va fer que quasi durant tota la setmana es fessin foguerons.

ESPECTACLES. Si tot surt bé prest podrem veure dues obres de teatre i un festival preparat per grups locals. Els al.lots de l'escola preparen "Una temporada a casa dida" i el grup local "Es Massó" ha estrenat, amb gran acceptació popular, "El Retaula del Flautista" quan aquest número entra a l'impremta.

AA.VV. FONT DE SA CALA. Es va renovar la junta directiva a la passada assemblea. Es va refusar el sistema de paperetas per a les votacions. Varen ésser proposats en Toni Moll per president, en Toni Vaquer per secretari i en Joan Pascual per tresorer que varen ésser acceptats per unanimitat. Es va acordar que tots els que volguessin pertànyer a la junta com a vocals es presentassin voluntaris i sortiren els següents: J. Massanet, T. Quint Zaforteza, Ll. Alzina, C. Ferragut, E. Matull, S. Schmitz, G. Gamundi, B. Berchtold, M. Estelrich.

JARDINS. Ens agrada la iniciativa presa per part de l'Ajuntament d'arreglar tots els jardins de la via Juan Carlos I; queden molt bé i pensam que en sa mateixa podrien fer netes de grava totes les sortides d'aigua que hi ha al llarg d'aquesta carretera evitant així, els rius d'aigua provocats quan plou per la manca de neteja. La circulació de cotxes és perillosa en aquestes circumstàncies.

CANVIS. A l'organisme oficial de Correus i Telegrafos hi ha hagut canvi d'Administrador. Se'n ha anat na Monserrat Severiano, que feia quasi dos anys que ocupava aquest càrrec, i ha vengut Nemesio Beltran. També hi ha hagut canvis a la Banca March de Capdepera. El qui fins ara havia estat director, Bartomeu Sastre, l'han traslladat a Campos, i en el seu lloc ha vengut Bartomeu Valles, procedent de Campanet.

ANDORRA. Un matrimoni gabelle: en Pere d'es Putxet i na Maria Balaguera, per motius de salut ha hagut d'abandonar el poble per a anar a viure a un lloc més sec. S'han traslladat al Principat d'Andorra.

MONYOS. Al carrer Estrella va obrir una nov perruqueria de senyores na Maria Rodríguez Borràs, i prest n'obrirà una altra al carrer Dr. Fleming na Margalida Font Ferrer. Es veu que això de pentinar és més bon negoci que ses botigues de menjar.

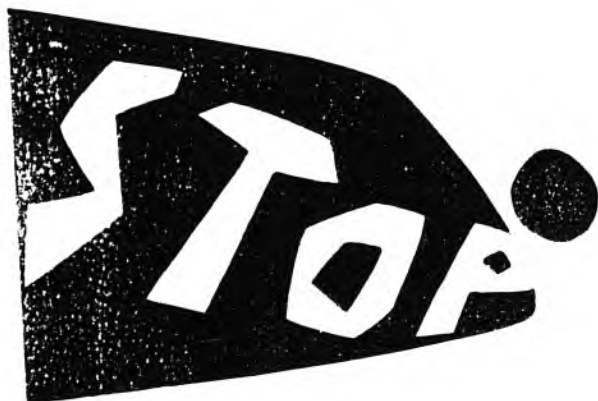
PAPERERES. L'Associació es Faralló ha posat papereres a Cala Rajada.

OVNIS. Sempre havíem pensat que aquestes coses només passaven a fora, però aquesta vegada nos han fet aprop. Dia 14 de gener hi va haver moltes persones que entre Capdepera i Artà veren uns llums rars que desapareixien en arribar en es Pujol. Aquest mateix dia a les vuit del vespre a Cala Rajada es va sentir un esclafit. Cadascun pensava que era dins ca seva, però quan ho comentaren amb els veïnats tothom va haver sentit el mateix renou.

TROBADA DE CORALS. D'entre alguns pobles que aspiraven a ésser organitzadors, enguany serà Capdepera el poble on es celebrarà la Trobada de Corals infantils. Un milenar d'al.lots de tot Mallorca s'espera que participin en aquesta Trobada, que es celebrarà dia 23 de maig.

DIADA DEPORTIVA. Dia 27 de gener, al Centre s'Alzinar, hi hagué competicions esportives a rompre. Juntament amb els al.lots de Capdepera hi participaren els de Artà, Son Sènvera i St. Llorenç.

DURANT EL MES DE GENER...

HAN NASCUT:

Alejandro Juan Klausmann, d'En Jaime i de Na Judith.
Antonio Rodríguez Terrasa, d'En Isidoro i de Na María.
Francisco José Malpesa Valencia no, d'En Antonio i de Na Dolores.

S'HAN CASAT:

En José Antonio Gil Grillo amb Na María Macarro Ramírez.
En Amador Nebot Brunet amb Na Catalina Massanet Flaquer.

HAN MORT:

En Nicolás Garau Moll.
Na Francisca Forteza Miró.

INMOBILIARIA. En Sebastià Ferren, ex tinent de batle, en Manolo Pérez, ex assessor de l'Ajuntament i d'UCD local, i en Pedro B. Fernández i en Bartomeu Garau, funcionaris de l'Ajuntament, ha format una societat que es dedicarà a construccions. ¿? !!!

MIDES. Els primers dies de febrer es passen uns senyors pel poble que prenen mides del frontis de cada casa. Diuen que ho fan en vistes a la canalització de les aigües.

CREIXEM. L'any 1980, entre Capdepera i Cala Rajada, han nascut setant set infants. Han mort 50 persones de les quals 11 eren estrangers. També s'han celebrat 21 casaments.

DESAPARESCUT. Dimarts, tres de febrer, va sortir als calamars des de Canyamel en Miquel Llinàs Genovard d'Artà. Desgraciadament al cap de quatre dies encara no havien trobat barca ni pescador.

ALTRES HERBES. No vos volem contar misèries però quasi tots hem tengut el grip i més d'un ha trobat la casa de fora-vila remolcada.

PORT ESPORTIU. Dissabte dia 7 l'ajuntament va convidar a una reunió als partits polítics, sindicats i associacions, per donar la seva opinió sobre un avantprojecte de port esportiu a Cala Rajada. El promotor és en Miquel Caldentey i sembla que els animadors és l'Associació Es Faralló. Les opinions han estat:

- AA.VV. Es Faralló: sí al projecte.
- CC.OO. : no absolut.
- AA.VV. Son Moll: no està en contra.
- Partit Comunista: no absolut.
- Cofradia de Pescadors: no a n'aquest projecte concret.
- AA.VV. Font de Sa Cala: sí al projecte.
- UGT : no al projecte.
- AA. Pares d'Alumnes: abstenció.
- PSOE: abans vol un estudi complet dels efectes.
- UCD i CD no opinaren.

ENDEVINALLA

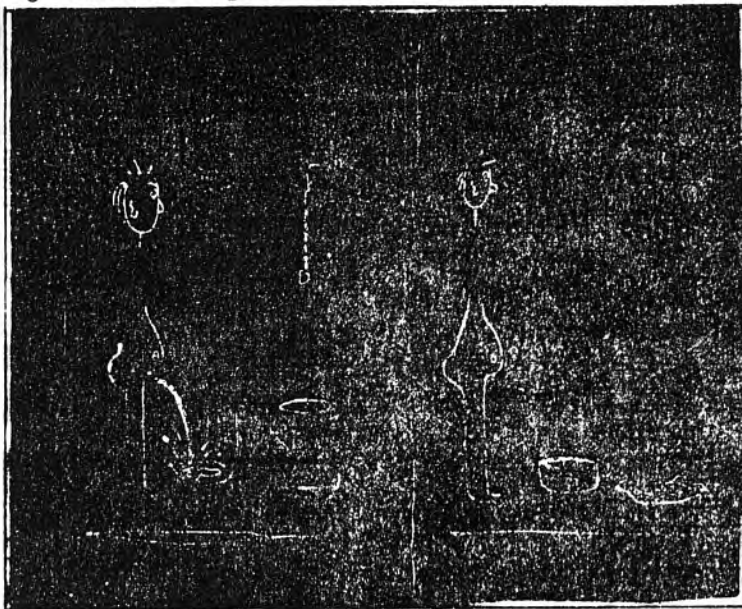
Olleta de test,
tapadora de carn,
quan està tapada
ses tallades hi van.

¿Què és? Ahhhhhhhhhh

NUS

EN PARAULES ————— Toni Garau

- 1- Sols que tenies la cara bella, sinó sols hagués mirat els teus ulls blaus.
- 2- En direu materialista, però quan descobria el per què fèieu les coses, sempre em topava amb els dobbers.
- 3- Ben convingut: cada dia crec manco en els -ISMES (cristianisme, centrisme, socialisme, ecologisme, comunisme,...) quan són només doctrina cap a defora.
- 4- Quan del ser persona en fèreu una doctrina, esclafàreu l'home que dúieu dedins.
- 5- Voldria sebre d'on neix la nostra enveja tenint una mar tan blava.
- 6- Si heu comprès tot lo que he escrit ja en sabeu més que jo.

Es bella la vida,
és sortada la mort
esperant cada dia
que no danyi el teu cor.

Hi hauria vida
si no hi hagués mort?,
Hi hauria harmonia
si no hi hagués camí tort?.
Estimar la vida
és creure en la mort.

F. Vives

perquè ?

- * PER QUE l'Associació de Pares d'Alumnes de l'Alzinar ha de fer socis protectors quan en el centre hi ha un superàvit de 1.700.000 pessetes?
- * PER QUE en lloc de tapar els clots de la carretera Capdepera-Artá tantes vegades, no es decideixen d'un cop a fer-la nova?
- * PER QUE a Capdepera hi ha botigues que han de tancar i a Cala Ratjada n'hi ha que es fan d'or?
- * PER QUE el Ministeri d'Obres Públiques dona 15 milions de pessetes per a il·luminar Sant Salvador d'Artá i ningú parla de la depuradora que llevi olors i brutícia?

Hem fet aquest número:

Joan Nebot
Mari Germa Melis
Angel López
Joana Colom
Miquel Flaquer
Jaume Fuster
Biel Pérez
Cati Bel Cursach
Vicenç Nadal

Margalida Rechac
Toni Garau
Ani Muñoz
Maria del Carme Fuster
Maria Vives
Joan Manuel Rosa
Paco Vives
Miquel Ferrer
Pere Puig

Bulletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Ratjada.
Febrer 1981
Carrer d'Es Port, 43 Capdepera
Dipòsit Legal: P.M. 497/80

Els articles publicats en aquesta
revista expressen únicament l'opi-
nió dels seus autors.

entrevistes

BOTIGUES QUE TANQUEN

El mes passat "CAP VERMELL" anunciava canvis a tres botigues de Capdepera. És pura coincidència o hi ha alguna cosa més? Per a sebre-ho hem volgut parlar amb cada un dels propis propietaris.

---CAN PERE DE NA VELLETA

PER QUÈ TANCAU?

-Perquè som totsols i als fills no els agrada així i jo, Na Maria, ja tenc les cames cansades d'estar darrera el taulell; són massa preocupacions i moltes hores de feina. Per anar bé a una botiga han de ser dos i un per defora a comprar; i no pots tenir una dependenta, no treu per a aquestes coses. Noltros ja en duim devuit anys i no tenim necessitat d'esclatar-nos.

QUINES DIFICULTATS TÉ UNA BOTIGA A CAPDEPERA?

-Hi ha massa botigues perquè puguin viure totes. Capdepera no és molt gran. Perquè pogués anar bé només hi hauria d'haver una botiga a Vila Nova i una altra a Vila Roja.

I "ES FAR"?

-Llavors hi ha "Es Far". Molta gent hi va perquè venen més barato, però a noltros, inclús abans, quan era Son Jargori, nos ho venien molt car. Encara nos convé més anar a comprar a Manacor. A noltros "Es Far" no nos ha afectat, però a un poble tan petit nuntar una cadena d'aquestes perjudica molta gent.

---A CAN MAIA trobam En Ramon i li demanam: PER QUÈ TANCAU?

-Bé, noltros no tancam així, de cap. Nos estimaríem més esperar un poc, però si vengués alguna comprador ho raspasariem tot d'una. Una botiga no reu i hi has d'estar moltes hores.

QUINES DIFICULTATS TÉ UNA BOTIGA A CAPDEPERA?

-El principal problema és la inflació. Quan hes de tornar a comprar lo que has acabat de vendre, els dobbers que has tret no basten per pagar-ho. Noltros som una de les botigues més

antigues de Capdepera; fa vint anys que tenim la matrícula i mai havíem vist això. Tenim un marge molt petit: quan l'oli valia trenta set pessetes l'Estat nos ne donava quatre ptas. per litre, i ara que en val més de cent tenim les mateixes quatre ptas. En un poble tan petit no hi ha vida per a tantes botigues, i això que n'han tancades un parell. Llavors també hi ha sempre els secallons que has de dur penjats: al cap de l'any així mateix pugen. Pagaran el televisor en colors amb lletres però la botiga ... és una cosa de sempre.

QUÈ PENSAU DE "ES FAR", BENEFICIA O PERJUDICA?

-A les botigues, benefici no els en dóna cap. Ara que "Es Far" ven a preus molt baixos al detall, també intenta vendre-nos a noltros amb uns marges que són ridículs.

---També hem anat a veure en PEDRO Arévalo i Na MARIA Coca de l'AUTOSERVICIO CAPDEPERA.

PER QUÈ TANCAU?

-Els motius són un parell: Cada dia els lloguers són més cars. Noltros no tenim seguro; si en volem el mes hem de pagar i així val més anar a jornal. Tot influeix, en el local que tenim es gasta molt de llum; sempre l'has de tenir encès i la factura puja molt.

QUINES DIFICULTATS TÉ UNA BOTIGA A CAPDEPERA?

-La gran dificultat per a noltros és que no treu. No tenim altra font d'ingressos, nos ha de mantenir i no basta; es ven poc. El dilluns compren un poc perquè el diumenge estava tancat; el dimarts no compren perquè el dimecres hi ha mercat; el dijous tampoc compren perquè ja ho feren el dia anterior... I així, quina dies es ven? Els divendres i els dissabtes només per a la carn.

LLOCS DE VENDA: -Els 3 estays de Capd. 1^a C. Rajada.
-Llibre. Plaça de l'Orient.
-Llibreria Cala Rajada.
-Llibreria Escolar.

tres mestres, UNA ÈPOCA

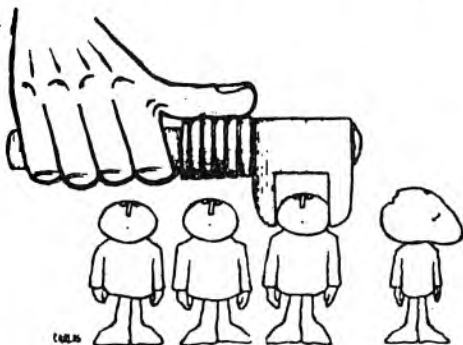
El passat 19 de desembre l'Associació de Pares d'Alumnes de S'Alzinar va organitzar un homenatge a tres mestres d'escola que han tengut una llarga presència als centres de Capdepera i Cala Rajada, amb tot el que això suposa d'influència sobre generacions que ara són els pares dels alumnes actuals del Centre. Es varen dir unes paraules d'agraïment i recordança de la tasca realitzada i els entregaren una placa d'argent a cada un. Animaren la vetllada l'Aplec de Sabellins i Sa Gavella, mentre alumnes i pares espipellaven quatre llepolies. En la pau de la seva jubilació hem anat a conversar una estona amb ells.

De ISABEL AMENGUAL ESPINOSA, mestra a Capdepera des del 46, jubilada fa unes setmanes:

-Encara no he tengut temps per contrastar la vida d'abans amb la d'ara perquè tenia molt de treball pendent.

-EVOLUCIO DEL NOSTRE POBLE A TRAVES DEL NIN?

-El nin d'abans era molt més cohibit. El respecte dels inferiors als superiors era molt més gran, ara es viu un ambient més d'igual a igual. Per altra part els nins d'abans quedaven amb una estimació molt més grossa que no ara; encara n'hi ha però són molts pocs devora lo de abans.

QUÈ PENSAU DE "ES FAR", BENEFICIA O PERJUDICA?

-Son Gargori és molt dolent per a nosaltres ara que ho han posat al detall. Imaginau-vos que ho donen més barato al detall que al majorista. I ara diuen que a cada poble obriran un lloc semblant a "Es Far". Lo que volen és llevar el petit empresari, el botiguer.

Potser hi ajudava molt el que l'escola fos unitària. La relació mestre-alumne era més intensa i més llarga.

-¿UN SOL CENTRE PER A CAPDEPERA I CALA RAJADA, DOS?

-Nos donaren la culpa de que no es fes, però no la teníem. Ho volíem fer però era la Inspecció la que ho havia de dir. Personalment crec que per a la 1ª Etapa, si hi ha alumnes suficients, és millor que hi hagi dos centres. Per a la 2ª Etapa potser sigui millor la concentració perquè així l'alumne té més medis tant materials com de professors especialitzats.

-CANVIS PEDAGOGICS MES NOTABLES QUE HA VISUT?

-El canvi ha estat gros. Quan vaig començar amb tres llibres passaven als vuit cursos. Ara en tenen un per cada assignatura. Si ho comparam no sé si ara dona el resultat que es podia esperar.

L'alumne d'abans sabia lo que costava a casa el que ell estudiava i això el responsabilitzava més. Ara viu més despreocupat i no fa tant d'esforç.

-RECORDS MES AGRADABLES?

-Record molt agradablement els primers anys que feia escola. Era el començament d'una professió. De llavors encara queden molts d'alumnes que em mostren el seu agraïment i atenció.

També tenc un bon record de les representacions escèniques que organitzàvem cada curs amb la contribució dels pares i l'Ajuntament.

Però no tot eren roses: moltes vegades em digueren "està a casa teva i fes la teva obligació; això lo que et durà són disgusts". Per altra part, moltes vegades fas sacrificis per un alumne i són interpretats malament per la família. Hi ha molts sacrificis i poques compensacions.

-¿COM VA NEIXER EN VOSTRE LA VOCACIO?

-Mumare era molt aficionada a la lectura, a mi m'agradava estar amb els nins i una mestra va animar els meus pares a que m'ajudassin a estudiar.

-FUTUR DE L'ENSENYAMENT A CAPDEPERA?

-El futur és dels que estan en actiu. Joestic contenta d'haver-me retirat. Pens que ara es camina d'una manera diferent. Tothom s'ha tornat més crític, més exigent.

D. MIQUEL MOLL, ensenya a l'escola de Capdepera des de l'any 1934.

-Vaig estudiar el magisteri perquè no era una carrera molt llarga i per a una família pobra que volia donar estudis al seu fill això era important. A mida que vaig anar estudiant va néixer en mi la vocació.

-¿L'INFANT D'ABANS DISTINT DEL D'AVUI?.

-El d'abans era un al.lot totalment superditat als pares. Era una situació de temor més que d'estimació, el nin estava poc acompanyat dels pares. També és cert que quan rompia cadenes feia maig. Avui tot-hom entèn la democràcia a la seva manera. Uns esperen que ho resoldrà tot, altres ho veuen com una eina per a caminar plegats i altres com un poder fer-lo que els ve en gana. Hi ha una degradació, regreu de l'autoritat. L'infant ha romput les cadenes, no hi ha gens de responsabilitat. Abans la por posava ordre.

-¿TAMBE LES IDEES PEDAGOGIQUES DEUEN HAVER CANVIAT?.

-Abans als pares només els interessava que el nin sabés escriure el seu nom i sabés fer el compte dels porcs i de les ametles, quan arribaven aquí els enviaven a fer feina.

Durant els anys trenta hi va haver un floriment de les idees pedagògiques, l'Escola Activa suposava un estil nou. Encara que per fer aquest canvi es necessitaven doctores i no n'hi havia. El Moviment del trenta se ho va tirar tot en terra. No en parlem quan, acabada la guerra, en Franco va convertir deu mil alféreces provisionals en mestres per a donar-los una sortida. Tot es va degradar, vàrem perdre moltes il·lusions tant els qui estàvem dedins com els qui havien d'entrar. Al mateix temps, es va reduir un anys la carrera del magisteri, causa de que la qualitat d'ensenyança disminuí.

Fins a l'any setanta l'ensenyança va ser un desastre a Capdepera per mor de la falta d'instal·lacions. El pas al Centre de S'Alzinar va coincidir amb un pla nou de educació on es parlava d'evaluació contínua, sense exàmens, etc. Però suposaria que el mestre no tengués més de quinze nins per a poder seguir el procés de cada un. Encara no hi ha medis per a poder fer-ho així.

-¿UN SOL CENTRE PER A CAPDEPERA I CALA RAJADA, DOS?.

-L'existència d'un sol centre té moltes aventatges. Enfront de l'inconvenient del

transport i la separació dels pares hi ha les aventages de la possibilitat de tenir més mestres especialitzats, etc. Un número reduït d'alumnes lleva possibilitats a un centre.

-¿UN MOMENT IMPORTANT DINS LA SEVA VIDA PORFESSIONAL?.

Quan vàrem deixar les escoles de la Plaça de l'Orient. Del 39 al 70 havíem viscut una gran depressió. El nou centre escolar oferia la possibilitat de donar-li una personalitat pròpia, perquè l'instrucció és necessària però encara ho és molt més l'educació. Fins llavors havíem viscut amb les ales tallades.

-¿FUTUR DE L'ENSENYAMENT A CAPDEPERA?.

-Pens que l'ensenyança s'anirà perfeccionant i es reduirà el número d'alumnes. És un desastre el canvi constant de mestres. Donada la nostra llunyania respecte de Ciutat hauríem de fer agradable l'estància als mestres que vénen.

D. VICENÇ NADAL.

-¿QUANTS D'ANYS DE MESTRE A CALA RAJADA?.

-Des del setembre de 1943 a setembre de 1979. Un total de 36 anys.

-¿COM VA NEIXER EN VOSTRE LA VOCACIO DE L'ENSENYANÇA?..

-No som conscient de que a un moment determinat, nasqués dins jo una vocació determinada. El que passa és que sempre m'han agradat molt el al.lots i sempre m'he sentit el seu amic.

-EVOLUCIO DEL NOSTRE POBLE A TRAVES DEL NI

-Ha estat un canvi molt gros. Quan jo vaig venir a Cala Rajada eren poques les persones que sabien llegir i escriure. Actualment l'analfabetisme està desterrat. Estic content de veure que tots aquells que jo he conegut de petits s'han sabut obrir camí a la vida.

-¿UN SOL CENTRE PER A CAPDEPERA I CALA RAJADA; DOS?.

-Dos centre. El creixement demogràfic de la nostra població fa impensable el concentrar tots els al.lots a un sol centre. Apart d'això, el nin no es pot sustreure de l'ambient en que normalment viu i que, en certa manera el condiona.

-FUTUR DE L'ENSENYAMENT A CAPDEPERA I CALA RAJADA?.

-L'evolució ha d'esser positiva i el futur és esperançador. Però per això no es pot oblidar que un dels puntals fonamentals és el mestre. La seva influència és tan decisiva que, en gran manera, d'ell depèn que el desenvolupament de l'ensenyament al nostre poble vagi pel bon camí que tots desitjam.

-¿CANVIS PEDAGOGICS MÉS IMPORTANTS QUE HA VISCUT?.

-Els sistemes d'ensenyança poden venir dictats o imposats pels de dalt, però la seva aplicació correspon, en darrer terme, al mestre. És el mestre el que dona un segell propi i personal a l'ensenyament i és el

mestre. És el mestre el que dona un segell pedagògic tinguin més o menys incidència damunt l'alumne.

-RECORDS MÉS AGRADABLES, DISGUSTS?.

-Agradables, molts. Disgusts, cap. Si pel cas, he de dir que em va afectar molt desagraadablement el fet de que es volgués suprimir l'escola de Cala Rajada. Per altra banda, he de dir que les alegries més grosses m'han vingut donades pels mateixos al·lots, quan he pogut observar que el que jo estava fent era assimilat d'una manera positiva, marcant-me de qualque manera el camí a seguir.

COL·LABORACIONS

Vull aixecar una bandera

Jaume Fuster

Amoll el televisor en el moment que pel "Telediario" estan parlant -com no?- de la crisi de l'energia. Tot seguit és el conflicte irano-iraquí el que mos contem amb pèls i senyals. La informació laboral que ve a continuació no és més encoratjadora (pareix que per la Renfe hi ha problemes). Finalment, descobreixo una vegada més, que a la "quiniela" n'he encertades cinc.

Intent cercar refugi i consol a les pàgines del diari. Pensa tú! No trobo més que el que ja havia sentit pel televisor amb més profusió de detalls. El de la pobra Trinidad Henares, l'assalt a no sé quina sucursal d'un Banc, el "orac" d'unes quantes empreses, etc, etc, etc.

Per un moment intent tornar al televisor, i... què vos pensau? Justament avui tocava entrevista amb el Sr. Martín Villa. No vols brou?

Decidesc finalment, fent el que faig normalment en aquests cassos. Llegir una estoneta abans de colgar-me. Al manco els llibres els he triat jo i llegesc el que vull. Però no estic d'humor. I pens que, en definitiva, no estic fent més que el que fa la majoria de la gent. Me deix manar de la mà, me deix engolir pel remolir de fàstic i de la desesperança i no moc ni un peu per intentar que les coses no siguin com són.

Què puc fer jo pobra criatura?. No ho sé. Segurament que res. Però, com que ja he dit que avui no estic d'humor, no em va bé l'actitud de quedar mans plegades mirant passar els aconteixements. I és per això que he a-

gafat paper i ploma i estic escrivint. Escrivint, en primer lloc, per a mi mateix. Per convèncer-me que no estic mort, de que no som un objecte, de que pens, de que vull lluitar, de que puc estimar, de que puc ser estimat, de que puc ajudar, de que puc ser ajudat.

He sentit parlar de terratrèmols i de grans desgràcies, de fam a la Índia i d'epidèmies arreu del món. He sentit parlar de la Depressió dels anys 30 i de la Guerra Civil d'Espanya. La història està clapada de calamitats. I l'home sempre ha tengut alè per poder superar-ho. Sempre l'hi han reunit forces per sortir endavant encara en aquelles circumstàncies més adverses.

Ara, ho són adverses les circumstàncies. N'hi ha de motius de preocupació. Però cap de tan poderós que justifiqui l'indiferència, el deixar-se dur, l'instal·lar-se a la crisi i remolcar-se dins els problemes amb esperit quasi masoquista.

No estic d'humor. I perquè no hi estic m'he posat a escriure. Per a mi mateix i un poquet pels altres. Vos vull dir que sí que podem fer coses. Al manco, aixecar una bandera d'esperança. D'una esperança fonamentada en la convicció de que sempre trobarem una mà amiga, una paraula de consol, un gest de comprensió. D'una esperança assumida amb l'esperit del qui vol donar la mà, vol dir una paraula de consol i vol tenir un gest de comprensió vers el germà que ens necessita.

El Castell

El Castell té signes d'enrrunament.

El Castell comença a esbaldregar-se.

El Castell és vell.

El Castell s'esfondra.

El mosseguen les arnes dels anys.

El rapinyen les urpes de l'oblit.

L'estova la corcadissa del temps.

El Castell comença la llarga agonia del comiat, la tràgica i silenciosa mirada de l'adéu, de l'adéu definitiu, inexorable... Rera aquest adéu, sols quedaran runes i silenci, un silenci farcit de silencis, el silenci del no-res.

Per nosaltres, habituats a la presència, el miram sense veure'l, indiferents, com miram el Puig Negre o les Coves Rotges. Perquè neixem i morim arredossats al seu amparament, el creiem immutable i etern. I no és immutable, ni és etern.

Ens dol i ens angossa quan el foc o la destal fan malbé un dels nostres pinars, però sempre ens queda el conhort d'una esperança. Sabem que la saviesa de la Natura, amb un esclat de saba nova, engendrarà una nova pinassa, vitenca i abrivada, que omplirà la terra de verdor. Amb el Castell no hi ha aquest conhort. No hi ha repetició possible, no hi ha el miracle de la reproducció. La seva existència és irreversible, tristament irreversible com la vida dels avantpassats. Diu un poeta:

"...la font que no vessa,
la font que no plora
me fa plorar a mi".

No esperem a demà per plorar per la font que no brolla, no esperem a demà per plorar per la pèrdua del Castell.

A partir d'aquests versos d'en Joan Alcover, podríem fer tot un munt de greus reflexions sobre l'avenir del Castell.

Ens hem demanat qualche vegada pel significat que per a nosaltres té el Castell?

Pentura cada un tendrem una resposta diferent. Pentura totes les respostes seran bo-

nes i assenyades, pentura. Però jo voldria més bé esbrinar, no el significat del ésser individual, sinó el significat que té per a l'ésser col·lectiu, és a dir, per a la comunitat com a poble.

Per a mi, com a membre d'aquesta comunitat, té dos significats fonamentals que cal equilibrar amb la justa mesura.

Es, en primer lloc, la mare del poble. És la matriu on va congriar-se els primers bàtocs de la vida comunitària nostra. Dins ell van néixer les llavors de la nostra espiritualitat, i no em refereixo prioritàriament a l'espiritualitat confessional, sinó a una altra espiritualitat més profunda, més penosa, més arrelada dins les nostres intimitats i que ha marcat els models de comportament de la nostra manera de ser durant segles: és la nostra cultura. És, també, la fita, el punt de partida del nostre ésser col·lectiu cap a l'entrunyellat de la història.

I, en segon lloc, és la bellesa. La bellesa que dona una personalitat indiscutible a la configuració física del nostre poble. Una bellesa que no té res d'insulsa, ni de superficial, ni de confortable.

No. És la bellesa fonda, difícil, ancorada dins els fondals de la nostra ànima col·lectiva de poble, és la bellesa que ens rapiny i ens esperonetja la consciència per recordar-nos el què som i el què podríem ser si ens despullassim de l'egoisme i la cobdícia dels temps moderns.

Jo voldria que a partir d'aquestes paraules, a partir d'aquestes dues reflexions miréssim el Castell amb uns ulls nous. Perquè el Castell se mos mor.

Perquè el Castell necessita restaurar.

No sé qui va parlar d'una gran rotllana de mans estretes al voltant del món. Jo no demanaria tant, només una gran rotllana de mans estretes al voltant del Castell, per a donar-li l'abraçada que ell necessita:

La gran abraçada de la restauració.
¿Com? Cal esbrinar-ho amb urgència.

Durant ses passades festes de Nadal i Reis, quasi tots els mitjans de comunicació han escrit o xerrav dels efectes que tenen a gatus que ses juguetes que regalen als nostres infants poden tenir en. Els. Quasi tots han estat de s'esperit (un coincidir) de que ses millors juguetes són aquelles que fomenten una activitat creadora. I també, que triar amb deteniment les juguetes que volem regalar és una part molt important de s'educació dels nostros fills.

Ara bé, no basta tan sols escollir unes juguetes adequades a les edats i tendències dels al·lotets. Per molt perfeccionades i cares que siguin, n'hi ha molt poques que per elles mateixes estimulin a l'infant dins l'activitat creadora si no hi ha la col·laboració del pare o de la mare, principalment en lo que respecta als infants més petits. L'infant **NECESSITA** del coratge, de l'estímul i els aplaudiments dels seus pares, de la mateixa manera que un artista necessita els aplaudiments del públic. Cada vegada

que un al·lot fa una torre amb els pil·lons o dibuixa una casa, encara que ens sembli més un caixó, ell necessita que li diguem lo bon estat que està, lo bella que és, que li donem coratge a fer-ne un altre.

Per a dir, que tan important o més, que la jugueta, ho és la presència atenta del pare o de la mare. Es clar que per a això s'ha de tenir temps, lo que es diu "temps per perdre" amb els al·lots, que no és mai perdut. Per desgràcia, avui en dia, hi ha molts pocs pares que dediquin es temps que toca als seus infants; sigui per culpa dels negocis, de ses hores extres que el pare (i moltes vegades també la mare) ha de fer per a pagar les lletres del televisor en color o perquè, en aquesta mateixa televisió, ens posin un bon programa, o perquè jugar a tennis o a cartes sigui més interesant, pocs són els pares que dediquin una hora cada dia, per exemple, als seus fills.

Pens que una hora cada dia, enc que la nostra atenció sigui completament pels fills, és un dels millors regals que les poguem fer.

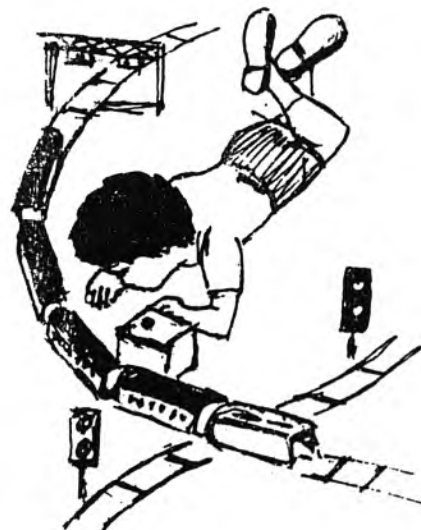
prehistòria

Para Iniz

Hace pocos días, Mascaró Pasariús dió una conferencia en el Ayuntamiento sobre la Prehistòria de Capdepera. Los que asistieron pudieron oír deboca de uno de los hombres más enterados de Mallorca en esos asuntos, algunos datos sobre la riqueza de nuestro término en cuanto a yacimientos y restos prehistóricos. Nosotros des de estas columnas y para empezar, subrayando las palabras de aquel conferenciante, deseamos hacer una llamada a todos los que quieran y pueda aportar una ayuda. Estableciendo, primero, un plan de trabajo, sin prisas pero concienzudo, para llevar a término un conocimiento tanto a nivel escolar como general, de todos los restos prehistóricos de Capdepera.

Naturalmente, esto implica que las autoridades competentes en esa materia, tanto el Ministerio de Cultura como el Ayuntamiento y los propietarios de los terrenos donde se encuentran los restos prehistóricos, nos faciliten la tarea y den la consiguiente luz verde para que entre todos consigamos recuperar una página más de nuestra historia local.

Des de "Cap Vermell", pues, lanzamos nuestra llamada a todos cuantos quieran cooperar. Pueden hacerlo haciendonos llegar su nombre y dirección a la redacción de esta revista. Os esperamos.

esports

Ya dijimos desde nuestra aparición, que pretendíamos que ésta fuera una sección abierta, donde tuvieran cabida las más variadas posturas y opiniones huyendo, en lo posible, de reflejar las nuestras propias.

Como confirmación de lo antedicho traemos este mes a las páginas de "Cap Vermell" las palabras de José Rodríguez, más conocido por "Pepin".

Esto es lo que dió de sí la entrevista mantenida con él:

-¿ERES CONSCIENTE DE SER UNO DE LOS JUGADORES MAS POLEMICOS DEL EQUIPO?.

-Sí. Soy consciente de tal problema. Me doy cuenta de ello. Y me gustaría evitarlo. Pero cada uno es como es; yo no puedo evitar ser como soy.

-DE CUALQUIER MANERA, PARECE SER QUE ULTIMAMENTE TU COMPORTAMIENTO HA CAMBIADO?.

-Efectivamente, creo que ultimamente estoy cumpliendo como el que más. Quiero ser útil al Escolar. No creo que por ahora, ni siquiera el hecho de no ser titular, pudiera hacerme desistir de ayudar a culminar una buena temporada.

-¿COMO VES EL MOMENTO ACTUAL DEL EQUIPO?.

-El momento es bueno. La posibilidad de jugar la ligüilla de ascenso a Tercera, está a nuestro alcance. Pero tenemos que esforzarnos todos. Si recuperamos a Pedro Sancho, Rojas y Serapio (con el que siempre me he entendido muy bien en el terreno de juego), lo podemos conseguir.

-¿PIENSAS QUE LA PREFERENTE ES LA CATEGORIA QUE CORRESPONDE AL ESCOLAR O SE PUEDE ASPIRAR A MAS?.

-Tanto deportiva como económicamente y con el corazón en las manos, pienso que ésta es nuestra categoría por el momento. Eso sí, en plan de equipo puntero. Creo que por ahora la Tercera nos vendría grande.

-SIENDO UN JUGADOR JOVEN ERES UNO DE LOS VETERANOS DEL EQUIPO, ¿QUE LES PODRIAS DECIR A LOS JOVENES QUE EMPIEZAN?.

-Soy el menos indicado para dar consejos a nadie. De cualquier manera, les diría que si tienen afición sigan perseverando más de lo que yo lo he hecho. Que no se desmoralizen a las primeras de cambio.

-UNA PREGUNTA DELICADA, ¿QUE PIENSAS DE LA AFICION?.

PEPIN

-Yo, personalmente, no tengo nada que decir de nuestra afición. Si acaso, que es algo fría. Le cuesta animar al equipo sólo lo hace cuando las cosas salen bien. Se deben dar cuenta que es precisamente cuando las cosas salen mal cuando más las necesitamos.

-POR ULTIMO, ¿TE HA DADO ALGO EL FUTBOL

-Económicamente, nada. Pero me ha dado algo quizás más importante: muchos amigos. Y sobretudo, la satisfacción personal de poder jugar, colmando con creces lo que yo he dado a cambio.

MARCADOR GENER

Alevins

Cardessar 4- Escolar 0
Escolar 1 - Barracar 0
Porreres 0 - Escolar 3
Santanyí 1 - Escolar 0

Infantils

Sollerense 2 - Escolar 2
Escolar 2 - Alcúdia 1
Escolar 1 - Poblense 2
J. Bunyola 1 - Escolar 2

Juvenils

Escolar 1 - Algaida 0
Escolar 1 - Inquense 1
Sineu 1 - Escolar 1
Escolar 2 - Petra 3

Aficionats

Mariense 5 - Escolar 0
Porreres 1 - Escolar 0
Escolar 2 - Artà 0

Regional Preferent

Alaró 5 - Escolar 1
Escolar 1 - Campos 1
Arenal 2 - Escolar 2
Escolar 3 - Alcúdia 0
Escolar 0 - Santanyí 0